

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΕΡΓΟΥ
ΝΙΟΒΗ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΧΟΛΙΑΣΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ/ΞΕΝΗΣ
ΓΛΩΣΣΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΣΠΥΡΟΣ Α. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΚΥΡΓΙΟΥ
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Δεν υπάρχει επιστημονικό πεδίο πριν από τη συγκρότηση της βιβλιογραφίας του. Στην παρούσα Σχολιασμένη Βιβλιογραφία που επιμελείται η Νιόβη Αντωνοπούλου, επίκουρη καθηγήτρια γλωσσολογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, αποτυπώνεται το πεδίο της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας. Πρόκειται για νεοσύστατο επιστημονικό κλάδο, του οποίου η διαμόρφωση, εδώ και μία εικοσαετία, παρακολουθεί την αυξανόμενη «ζήτηση» της ελληνικής από ξενόγλωσσους (μετανάστες, παλιννοστούντες, μειονοτικές ομάδες).

Η Σχολιασμένη Βιβλιογραφία αποτελεί επεξεργασία έργου που εκπονήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης «Γραμματική και Διδασκαλία» του Προγράμματος «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004» (ΕΠΕΑΕΚ II). Οι βασικές προδιαγραφές του έργου αυτού τέθηκαν από τον υπογράφοντα (ως υπεύθυνο της Δράσης). Συμβουλευτικό ρόλο στην πρώτη φάση του έργου είχε η καθηγήτρια γλωσσολογίας Ειρήνη Φιλιππάκη-Warburton. Τα πρώτα δείγματα βιβλιογραφικών δελτίων συντάχθηκαν από τους λέκτορες γλωσσολογίας Αναστάσιο Τσαγγαλίδη και Βασίλειο Σπυρόπουλο· ο τελευταίος έκανε και μία προκαταρκτική έρευνα στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου του Reading της Μεγάλης Βρετανίας το Σεπτέμβριο του 2002. Οι Α. Τσαγγαλίδης, Β. Σπυρόπουλος, Ειρήνη Κανελλοπούλου, Λιμιάννα Κοκκινίδου, Δημήτρης Μαυρέας και Ιωάννης Φραγκιαδάκης έγραψαν επίσης μία πρώτη εκδοχή των βιβλιογραφικών δελτίων για τα διδακτικά εγχειρίδια που παρουσιάζουν και συγκρίνουν στο έργο τους *Η Γραμματική στη Διδασκαλία: Σύγκριση Εγχειριδίων για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας* (Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 2004).

Είναι ευτύχημα που η Νιόβη Αντωνοπούλου, μετά την απαραίτητη αυτή προεργασία, δέχτηκε να αναλάβει το συντονισμό μιας συντακτικής ομάδας, αποτελούμενης από τις αφοσιωμένες ερευνήτριες Μαρία Καρακύργιου, Βίκη Παναγιωτίδου και Μαρία Τσιλιμίγκα, καθώς και την επιμέλεια του όλου έργου. Η Νιόβη Αντωνοπούλου επέδειξε εξαιρετική ικανότητα συντονισμού και παραράμιλλη εποπτεία στον κλάδο της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας.

Απλό ξεφύλλισμα της Βιβλιογραφίας αρκεί για να καταδείξει ότι η κυρίαρχη προσέγγιση στο πεδίο της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας παραμένει διδακτικο-κεντρική μάλλον παρά μαθησιοκεντρική. Αυτό φαίνεται όχι μόνο από το μεγάλο αριθμό διδακτικών εγχειριδίων με παραδοσιακή γραμματική οργάνωση αλλά και από το γε-

γονός ότι οι περισσότερες μελέτες εξαντλούνται στην περιγραφή εκπαιδευτικών «προϊόντων»· ελάχιστες αναφέρονται στις ιδιαιτερότητες της μαθησιακής διαδικασίας, στα στάδια που διανύουν καθώς και στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν όσοι μαθαίνουν τα ελληνικά ως δεύτερη/ξένη γλώσσα. Η Άννα Φραγκουδάκη, επιστημονική υπεύθυνη του Προγράμματος «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων 2002-2004», είχε τη διορατικότητα να εντάξει το συγκεκριμένο έργο αναφοράς σ' ένα ερευνητικό πρόγραμμα εξ ορισμού προσανατολισμένο στην παραγωγή εκπαιδευτικών προϊόντων.

Σπύρος Α. Μοσχονάς
Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ
Πανεπιστήμιο Αθηνών